

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Széchenyi-utca SIMON-ház Kunz József ur kereskedésével szemben.

Hirdetmények.

Előzetési pénzek és a kiadás körüli panaszok valamint a lap szellemi részét illető minden közlemények ide intézendők.

Bérmentes levelek csak ismert kezektől fogadtatnak el.

DEBRECZENI ELLENŐR.

POLITIKAI, TARSASALMI és KÖZGAZDASÁGI LAP. A SZABADELVÉPÁRT KÖZLÖNYE.

Megjelen naponként a vasárnap és péntek kivételével.

Előfizetési árak

Helyben házhoz hozva, vagy vidékre postán küldve:

Egész évre 10 frt — kr. Félévre 5 frt — kr. Negyedévre 2 frt 50 kr. Egy hóra 1 frt — kr.

Hirdetési árak:

Ottasáhos petitor egyszerű beiktatásért 5 kr. Bélyegdíj minden hirdetésért külön 30 kr. Nyilttár 4 hasábos petitorért 20 kr.

Hirdést vagy reklamot magában foglaló újdonság sora 50 kr.

XVIII. évfolyam 1891.

Debreczen. Kedd Szeptember 29.

189. szám.

Az olvasó közönséghez!!

Sokkal jobban ismerjük s becsüljük Debreczen városának közönségét, minthogy az új évnegyed alkalmából, banális frázisokkal, nagyhangu s meg nem valószínű ígéretekkel akarvánk felhívni a közönség figyelmét lapunkra.

Debreczen nem a reklámok városa. J. zan, s megfontoló polgárságát nem a reklám dobjaival, hanem csak a komoly, tisztességes munkálkodással lehet megnyerni, megtartani. Büszkén s önzetesen hivatkozhatunk rá, hogy a „Debreczeni Ellenőr“, mely ez év végén tizenennyolczadik évfolyamát fogja betölteni, fennállása óta mindég birta s birja a közönség rokonszauvét, mert elve az volt, hogy tisztességes, rendszeres munkálkodásával igyekezzék minden irányban kielégíteni a közönség igényeit.

Nem akarjuk lapunkat mint valami világápot feltüntetni, nem mondjuk, hogy mind az öt világrészből eredeti táviratokat s expressz leveleket kapunk, nem, hogy vezércikkjeink országos feltűnés keltésére vannak szánva, sem hogy művészeti és irodalmi kérdésekben mi leszünk a bangadók országiszerte, sem országos nevű, egyelőre azonban álnév alatt írogató írők hatalmas közreműködését nem ígérjük — hanem igenis ígérjük, s ígéreink beváltására elegendő garanciát nyujthatunk, ígérjük, hogy igyekezni fogunk lapunkat megtartani annak ami: a vidék tekintélyesebb közönlőnei egyikének.

S míg egyrészt rajta leszünk, hogy első sorban Debreczen városa s vidékének érdekeit képviseljük lehető legjobb igyekezettel, másrészt igyekezni fogunk, hogy minden érdekes eseményről hí, megbízható s gyors értesülést szereve, olvasóink igényeit teljesen kielégíthessük.

Politikai elvünk a legtisztább magyar nemzeti politika, melynek végeztelje a magyar szellem terjesztése, a magyar állam megerősítése, felvirágoztatása, boldogítása.

Pártzauvédévtől sohasem engedjük magunkat elragadtatni, s a fegyver, melylyel elveinkért küzdünk, mindég olyan fog maradni, mely az irodalom méltóságához illik. Tiszta és elfogulatlan tájékozást ígérünk olvasóinknak hasznuk s a nagy világ ügyeiről — s minden sorunkkal a józan haladás eszméinek szolgálatában akarunk állani, s mindég a valódi szabadelvű szellem fogja tolnunk vezérelni.

Ez a Debreczeni Ellenőr irányja, mely esábitó, szemképráztató jelszavak helyett a nemzet felvirágozásának egyedüli biztos utján igyekszik tehetségéhez képest előmozdítani a haza javát, s arra lelkesíteni olvasóit.

Tárczáinkra kiváló gondot fordítunk, s rajta leszünk, hogy azok mindég irodalmi színvonalon álljanak.

A lap egyéb rovatait pedig (Csevegések. Irodalom művészet. Közgazdaság. Kereskedelem. Napi hírek.) lapunk munkatársainak lelkes s kitaró csoportja, igyekezni fog érdekesen s megbízhatóan, az újságírói tisztesség megóvása mellett, magán személyek magán dolgainak kireporterezése nélkül, igaztalanul senkit sem támadva, de az igaztalan-ságot mindég üldözve — betölteni.

Lapunk, a vasárnap s péntek kivételével naponta jelenik meg, s előfizetési ára: egész évre: 10 frt, félévre 5 frt, negyedévre: 2 frt 50 kr, egy hóra: 1 frt.

Minden szombaton pedig, mintegy a vasárnap pótlására másfélvi melléklettel jelenik meg a „Debreczeni Ellenőr.“

Előfizethetni kiadóhivatalunkban Széchenyi-utca, Simon-ház, a Kunz utzáttal szemben.

Vértesi Arnold

a „D. E.“ főszerkesztője.

Vértesi Gyula

a „D. E.“ felelős szerkesztője.

A „Debreczeni Ellenőr“ tárczája.

Dalok.*)

I.

Szép tavasz ifju, szelid leányi Fehér virágok, köszöntelek. Kicsiny virágok, fehér virágok Oly jó itt lenni közöttetek!

Az édes illat, mely ajkaidról Mint háladal száll, eme kedik. Mámorba ringat, dalt kelt az ajkou, S száll, száll szívünkkel az egekig.

Csattog az ének... szól boldogságról, Melynek szülője a szerelem. Csattog az ének a szerelemtől, S ezernyi álom játszik velem!

Ezernyi édes vágy kél szivemben, Es boldog vagyok nagyon... nagyon. Aztán meg ismét zokogni kezdek, S magam sem tudom hogy mi bajom!

Szerelmes szellő zokog át olykor, Halkan susogva a lomb felett. Lelkem is — des, ugy száll tehozzád, Megsugni néked szerelmemet!

A fehér szirmok fejemre hullnak, Az ég védőleg reám hajt.

*) Egy kedves gyermek-lányka dalaiból mutatunk itt be egy párt olvasóinknak lapunk egy barátja szivességéből. Az értelem üdösége, a hang tisztasága jellemzi mindeniket. E költői lelki leányka — Kiss Albert ref. lelkész és orsz. gyűl. képviselő leánya — városunk szűltte, s így olvasóink bizonyára kétszeres örömmel fogják olvasni e kedves dalokat. Szerk.

Szerelmet lehel a virág kelyhe, A kis madár is arról dalol!

— Kicsiny virágok, fehér virágok. Oly jó itt lenni közöttetek, Szép tavasz ifju, szelid leányi, Fehér virágok, köszöntelek!

II.

Éu a holdvilágos éjett szeretem, Mikor ezer csillag fénylik az egen. El-elnézem a sok fénylő csillagot, S azt gondolom: mindenikben A te szemed ragyog ott!

Mint a csillag, olyan fényes a szemed, Jaj, de mint a csillag fénye, oly hideg. Lenne inkább olyan fénylő, mint a nap... Sugárban legalább én Elégetném magamat!

Kiss Mariska.

Két szép asszonyról.

— Bella —

— Bella! kitől kapta ön ezt a levelet? s bosszusan morzsolja a gróf ujjai közt az illatos velin papirost.

Bella közönyösen, mintha a gróf nem is hozzá, hanem egy harmadikhoz beszélne, lapozgat a zongora előtt egy cotta füzetben.

— Bella! ismétlem a kérdést — mondja indulatosan a gróf.

— Ismétli? Nagyon szép — s mosolyogva néz föl a szép Bella az indulatoskodó szerelmesre. — Hát igazán szeretné tudni? Jó Azért sem mondom meg.

— Bella! ne kinoozon.

Királyunk Prágában.

Debreczen, szept. 29.

— „Öszinte meglepéddel fogadom loyális érzelmeik, őseiktől öröklött és megingathatlan hűségök valamint a látogatásom felett érzett öröm kifejezését, és szivélyes köszönetet mondok önöknek érte: így szolt királyunk Prágában — s nyilatkozatának kell imponálni, mert mindenki kell, hogy hódoljon fenkölt személyének és szavainak.

Látszólag hódolnak is a cseh urak, vagyis inkább csak affectálják a loyaltást, mert a valóságban Oroszország az ő bálványuk, s a monarchiát szeretnék átalakítani, szláv fenhatóság alá helyezni.

S ezért hosszannak a francia köztársaságnak is, mert azt hiszik, hogy ha szövetség jönne létre a két állam között, első dolguk lenne a szövetségeseknek Csehországot orosz főhatóság alá keríteni.

És ime most, hogy az uralkodó Prágába érkezett, a francia s orosz melletti tüntetéseket mintha csak valami forgószél seperte volna le a láthatárról — egyszerre eltűntek, s a csehek vezetői egymást igyekeznek felülmúlni a loyaltásban, s megakarják czáfolni korábbi magatartásuk nem nagyon előnyös benyomását.

Lehet azonban az is, hogy a loyaltásban egymáson túlnenni akarókban a politikai élelmesség kerekedett felszínre, s kiakarják zsákmányolni az uralkodó jóakarát saját külön politikájuk javára. Ha azonban ez a tervük, ez aligha fog eredményre vezetni, mert uralkodónkban sokkal több a politikai tapintat, és az emberismeret, mintsem, hogy félrevezettni engedné magát.

Ha azonban megtérésük igaz és őszinte, ha politikájukat nemcsak az ilnepségek alkalmára teszik loyálissá, hanem egyszersmindenkorra — akkor teljes egészében számíthatnak az uralkodó szeretetére, aki egyelőre csak bizalmat előlegezett nekik.

— En? Eszemben sincs ön kinoozni. — Bella! Követelem öntől, hogy megmondja.

— Követeli? és mi jogon ha szabad kérdenem?

— A szerelem jogán.

— Ah! azt nagyon gyermekes emlegetni

— Bella! Követelem és parancsolom.

— Már parancsol is? Es ezt is a szerelem jogán. Édes barátom a szerelemben a nő dolga a követelés és parancsolás — a férfié az engedelmeskedés. Igen, barátom az engedelmeskedés. Nos hát engedelmeskedjék s ne követeljen. Nem akarom megmondani, s legyen ez önnek elég.

— De nem elég — pattant föl a vérgifelizgatott ember, — Nekem azt meg kell tudnom ki az az ön „Bélája“ s meg is fogom tudni, Kényszeríteni fogom önt.

— Mivel? nagyon szeretném tudni? — Magam sem tudom még mivel. De fogom tudni — s megragadja a szép nő kezét a gróf.

— Hát igazán megmondjam? Kérdi hamis mosolylyal a nő.

— Kérem, könyörgök —

— Ah! most már kér, könyörgök. Ez már egész más. Hát jól van megmondom.

— Óh! be megkönnyíti a szivemet.

— Megkönnyitem? no akkor még sem mondom meg. Hadd legyen egy kicsit nehéz a szive. Ugy is mindég üres szokott lenni, most legalább örüljön, hogy van benne. No ne csináljon megint olyan szomorú arcot, rölve ki.

Rajtok áll és saját javukra fog szolgálni ha az előlegezett bizalmat befogják váltani.

A király Prágában. A „Politik“ jelentése szerint a Felsége a prágai polgármester előtt nagy örömet nyilvánította a szép fogadtatás felett és megjegyezte, hogy annak idjén történt hazafiatlan pályaudvari tüntetések neki igen fájtak és óhajja, hogy azok ne ismétlődjenek többé.

Külföld.

A francia külügyminiszter beszéde.

Faidherbe tábornok emlékszozranak leleplezése alkalmából Ribot külügyminiszter beszédét tartott, melyben konstataita a köztársaság megszilárdulását, mely küzdelmek és veszélyek közepette a legtrikább erőnyeket megtanulta: az eszélyességet és a mérsékletet. Európa, mely Franciaországgal szemben hosszú ideig határozatlan magatartást tanult, végre igazságos kezd lenni irányában. Egy uralkodó, ki előrelátó elhatározásaiban békés és szilárd érzelmeiben, nyilvanosan mély rokonszenvet tanusított Franciaország iránt és ez által összefűzte a két nemzetet. Az orosz nép csatlakozott uralkodójához. A kronstadti események viszhangra találtak egész Franciaországban. Ribot külügyminiszter arról is szolt, hogy Franciaország politikáját nem fogja megváltoztatni, s erről a következőket mondotta:

„Most, midőn annyi méltósággal óvatjuk meg a békét, nem fogjuk magunkat annak kitenni, hogy azt veszélyeztessük. Franciaország, mely erejének öntudatában bizalommal néz a jövő elé, továbbra is eszélyességet és higgadságot fog tanusítani; oly két tulajdonságot, melyek a népek becsülését szerzik meg neki, és melyek bozzá fognak járulni ahhoz, hogy kivíjja azt az állást, melyet a világban el kell foglalnia. Ribot beszéde az egész hallgatóságra nagy hatást tett. Minden mondatát helyesléssel és tapsal fogadták. Beszéde végén hosszantartó felkiáltások hangzottak fel: Eljen Ribot! Eljen a köztársaság! Eljen Franciaország! Eljen Oroszország!

Apponyi gróf Jászberényben.

Debreczen szept. 29.

A mérsékelt ellenzék vezérférja, Apponyi-Albert gróf vasárnap Jászberényben választói előtt nagy beszédet tartott.

Ne ijedjen meg, Megmondom. Miért nem mondanám. Hát nem szabad én hozzám senkinek levelet írni?

— Kérem, könyörgök.

— Hát az a Béla — Baresay Béla.

Mint az örült, ugy ugrott fel a gróf a székről, fölesapta a kalapját s egy bucsuzó szó nélkül rohant ki a szobából.

A szép Bella vidáman csapta össze kis kezét.

Jól van. Nagyon jól van. Féltekeny már. Milyenek ezek a férfiak. Hogy elaludna a szerelem tüze a szivükben, ha ugy néha-néha a féltékenység olaját rá nem öntenék. No ez pompásan sikerült.

Néhány nap mulva boldogságtól sugárzó arcczal lépett be Bella szobájába a gróf.

— Nos mi újság — kérdi Bella.

— Semmi, csak az, hogy Baresay nem ír több levelet kegyednek.

— Hogyhogy?

— Ó ugyan tagadott mindent, de én nem hagytam a dolgot. Rendszeres insultádomnak azután meglett a sikere mégis. Elfogadta a kihívást. Tegnap reggel löttem le.

Bella halálsápadtan ül a széken — a szó alig tud ajkaira jönni, lassan, alig hallhatóan susogja:

— Azt a levelet én magam irtam.

— Olga —

— Szegény Béla, milyen jó fiu volt. Ismerte? — kérdi a szép Olga nagy fekete szeméből egy ragyogó könnyecseppet törölve ki.

atal
óber
jtési
glet
zárt
incu-
llett,
— a
lnál
azzal
-Szi-
assai
hiva-
a papir
szasz-
a
yárunk
papirt
gyárt-
merik.
tják és
a mi
caiga-
kittünő
va mé-
kinthető
levélben
ignál.
rsulat
on tartott
megállapi-
be lépett
lozatoakra
at.
xül,
100 k
19.20
18.60
18.60
18.—
17.60
17.—
16.60
16.—
14.80
12.80
9.20
6.—
5.—

A beszéd, melyre különben legközelebb vissza fogunk térni, inkább csak formailag tökéletes, mint tartalmilag.

Egyébként azonban sok érdekes dolog van abban elmondva, amiből az elmondottak éppen nem új dolgok azok előtt, akik a mérsékelt ellenzék sajtóját az utóbbi időben figyelemmel kísérték.

Mint a mérsékelt ellenzéknek a reformmal szemben a parlamentben tanúsított változó megtartásából mindenki előtt előrelátható volt, Apponyi Albert gróf e beszámolóval annak a fegyverbarátságának igazolására törekszik, amelyet a közigazgatási reformról szóló törvény képviselőházi tárgyalásának első időszaka alatt, bizonytalan időre, bizonyos előfeltételek reményében felmondott a szélső ellenzéknek.

Ebből azután önként következnek, hogy e beszámolóban, a melyben a közös választási akcióra való ajánlkozás félreismertetlenül kifejezésre jut, az ellenzék kritikája természetesen és formájában is lényegesen közeledést konstatálhatni a szélső ellenzék harcmodorához.

Fájlalni kellene ezt, főleg azt az önmódszót szenvedélyességet látva, ami az egész beszéd — legkivált pedig annak személyes vonatkozású részén — átvonul, ha abból a taktikaszöveget, amelyet a mérsékelt ellenzék a reformjavaslatnál elkövetett, mindez szükséges szerűleg nem következnék.

Igy azonban azok a szám-hányások, amiket Apponyi a reformjavaslat miatt a kormányának és pártjának tesz, ama kicsinyes intrikák mellett, amelylyel a kabinet egyes tagjaival évődik és amaz alatt járó felfogás mellett, amely érvelés helyett ürtügyet keres a kisebbségi obstrukció igazolására: teljesen értéket és hatásokat kell, hogy veszítsék.

Hogy ilyenek mennyit vonnak le a kormány államférfiúi enunuciációknak szánt nyilatkozatok értékéből és súlyából, azt, meg vagyunk győződve, maga Apponyi Albert gr. is rövid idő alatt tapasztalni fogja.

Széchenyi és Debreczen.

A czeuki Széchenyi szobor bizottság Debreczen városához lelkes fölhívást intézett, hogy a legnagyobb magyarnak családai székhelyén állítandó emlékszoborra adakozzék. — Nem szükséges egyetlen buzditó szót sem emelnünk, hogy e Debreczen város tanácsa a czeuki szobor bizottság nemes szándékát hazafias kötelességből illő módon elősegítse.

Debreczenben minden idők alatt nagy tisztelettel és hálával viseltettek Széchenyi István iránt, akinek élete és munkássága több ízben állott kapcsolatban Debreczenel.

Azt más helyen írjuk meg, hogy azon két év alatt ismertem meg Br. Wesselényi Miklóst és kötött vele barátságot, — tanult meg jól magyarul és tanulta meg közvetlenül ismeri a tiszta magyar fajt, melyet mint huszár kapitány Debreczenben töltött. Később is, 1845-ben, mikor egyik legnagyobb és legáldásosabb művét: a Tiszaszabályozást meg kezdte, többször megfordult városunkban s az alsó-szabolcsi társulat megalakításánál a legfőbb súlyt Debreczen város me'leg és áldozatkész érdeklődésére fektette, amint ez Debreczen városhoz küldött leveleiből is kitűnik.

A debreczeni lelkes polgárság fátylász zenével tisztelte meg ekkor a nagy hazafit, a választott hites közönség pedig 1845. okt. 4-dikén tartott közgyűlésében a város díszpolgárai sorába emelte.

Az erről felvett jegyzőkönyvi határozat így szól:

Ezen becses alkalom e városi tanácsnak és választott hites közönségnek emlékeztetőbe idézte mindazon tettekből álló érdemeket, melyeket a fenn tisztelet gróf magának jelen átalakulási korszakban és hazánk erkölcsi és anyagi jólétének kifejlésére, előmozdítása

— Erdi Bélát? hogye? Jó barátom volt. De hát mit is tehetett volna egyebet? Elverte mindenét. Dolgozni nem tudott, nem akart. Főbe lötöte magát. Zsenialis megoldás volt.

— Menjen — hát maga barátjának meri nevezni azt, a kiről így beszél.

— Épen így beszélt volna rólam, ha én löttem volna magam főbe s ő ülne itt kegyed emellett.

— Nézze, ez az utolsó levele. Halála előtt egy órával írta — s a kis ébenfa szekerényből egy levelet véve ki, nekem nyújtja — olvassa csak.

— Nagyszerű! megbocsát önnek, amiért tönkretette, és kegyed ezt a gorbomba levelet nem hogy széttépné, hanem emléküül őrzzi, ejnye, ejnye, Olga nem ismerék önre?

— Igenis megörzöm. Nagyon szerettem. Véghetetlen.

— Ej, ej, kénytelen leszek a holtakra is féltékeny lenni. No de hagyjuk ezt a dolgot. A halottakról nem szeretek beszélni. És különösen az ilyen bájos társaságban. Azt hiszem érdekesebb dolgokról is beszélhetnénk.

— Például?

— Például arról, hogy mennyire szerettem, imádom én őt.

— Igazán szeret, imád? s nem fél, — hogy a barátja sorsára jut. Az el van veszte aki hozzám közeledik. Hagyjon el, még nem késő — s azokkal a ragyogó szemével olyan

körüli nagy munkában, valamint országgyűléseinken egy azokon kívül is, koronás királyunk és a haza iránt kitüntetett és tántoríthatatlan hűség és erénytelen munkássága által szerzett és ezen érdemeiért fenn tisztelet gróf ö nagyméltósága ezen nemes város díszpolgárai közt ezen közgyűlés egyhangu szavazata által felvétezték.

De a város már 10 évvel előbb, sok nagy hazafival szemben ma is példaadólag szolgáló módon fejezte ki Széchenyi István iránt hazafiai tiszteletét. — Mikor Biharvármegye közönsége 1835-ben elhatározta, hogy Széchenyi István és híres követe Beöthy Ödön arczképét a vármegyehez számáramra megszerzte rendezett közadakozásból lefesteti, egy aláírási ívet Debreczenhez, mint akkor Biharvármegyében fekvő városokhoz is küldött a Nagyváradon időző Miklóssy Ferenc polgármester. A tanács következő határozattal válaszolt erre a megkeresésre:

„A tisztelt nagyhazafiak sokszoros érdemei közönségesen esmeretek lévén és erántok való tiszteletét kívánván ez a város is kijelenteni örömmel fogad el erre minden alkalmat, melyre nézve polgármester urnak levél által tudtára adatni rendeli, hogy a kitett végre a város részéről 100 (száz) pengő forintot ajánljon. Egyébiránt ezen város mint önállásu törvényhatóság maga részéről is kívánván azt bebonyonítani, hogy a tisztelte említett férfiaknak hazafiu érdemet illő becsben tartja: migos gróf Széchenyi István ö nga mejjképét a maga részére is meghoztatni és a nagyobb tanácsházban felüggeszteni rendeli, Tettes Biharvármegyének a jelen országgyűlésen levő első követjét t. kts Beöthy Ödön urat, mint különben is helybeli házbirtokost Debreczen városa polgárának fizetés nélkül kinevezi s a polgári levelet részére megküldetni határozza.

Hogy vajjon a mejjkép csakugyan elkészült-e, nem tudjuk; ha elkészült a régi városháza nagy termében függesztették fel. Hová lett ez az arczkép? mert most nem látjuk sehol a városházán — jó volna föl deríteni.

A legnagyobb magyarnak Gróf Széchenyi István születésének százados évfordulója alkalmából Kardos Albert főreáliskolai tanár, lapunk munkatársa érdekes cikket közöl a „Fővárosi Lapok”-ban a fenti cím alatt. A legnagyobb magyarnak Debreczenben a 20-as évek elején töltött tartózkodását méltatja Kardos Albert e cikkében és helyesen jegyzi meg, hogy „Debreczenben nemesak minden iskolának (pedig ez iskolák között is akadt kivétel), hanem az egész társadalomnak is meg kellett volna emlékeznie e nagy napon a nagy férfiról, mert a város, a legmagyarabb város neve, válthatatlan kapcsolatban áll a legnagyobb magyar nevével.” Széchenyi István debreczeni tartózkodásához ugyanis az a rendkívül jelentős mozzanat fűződik, hogy itt ismerkedett meg az 1820. év vége felé Wesselényi Miklós báróval, a magyar nemzet újjászülésének ezen Széchenyire annyira hasonló, véle mégis oly ellentétes alakjával, s Wesselényitől tanult azután a német szemléletben nevelt Széchenyi magyarságot, a magyar iudézmények ismeretét és megbecsülését, ellenzékes szónoklatot és Corpus juris stb. Azonban a Wesselényivel kötött barátságánál is nagyobb hatással volt Széchenyinek gondolkodásmódjára, a magyar nemzet felőli hitére, szóval egész életére az, hogy Széchenyi Debreczenben ismerkedik meg tulajdonképpen a magyar fajtával és a magyar nyelvvel. Debreczenben ismeri meg a tiszta magyar fajt eredeti jó és rossz tulajdonaival, de a mint megismeri, azonnal meg is szereti, sőt csakhamar rajongó fajszeretetének ad keblében

tekintetet vetett rám, hogy a lelkem is elszédült bele.

Alig egy esztendő alatti a szép Olga, hogy akadémicze fejezzem ki magamat, tökéletesen kischvarzolt. Mikor megtudta, hogy semmim sincs kiadta az utat. — Esembe jutott az Erdy Béla esete. Milyen zseniálisan számolt le az étellel. Hátha én is ezt tenném. Hanem megvallom nem volt elég erőm hozzá. — Gyáva voltam. Dolgozni én sem tudtam, hanem megtanultam. S most büszkén elmondhatom, hogy a két kezem munkájával kerese meg a kenyeremet. Diurnista vagyok. Egy forint husz krajczárom van naponként. Tesék elhinni ebből ir meg lehet élni. — Igaz, hogy ez előtt alig egy évvel a szép Olga szabályának is háromszor ennyinél kevesebbet adni szegyeltem volna. A napokban találkoztam az utczán Olgával. Gróf Hátszegivel sétált. Alázatosan köszönök neki. Nem fogadja köszönésemet. Amint elhaladnak hallom, hogy kérdi Hátszeghi Olgától:

— Ki ez az ember?

— Fí, done — valami diurnista, nem is tudom, honnan ismerem.

Valami ugy a szívembe nyilatlott, hanem szerencsére csak egy percig tartott az egész. Azután elmúlt. Nem is lett volna jó ha tovább tart. Egy diurnistának nem szabad betegnek lenni. A doktor meg a patika sokba kerül.

Dom Gúla.

helyet. Mikor mint huszárkapitány a maga huszár századát, tiszta magyar véré, debreczeni hajdu és kuu fiukat megvendégelte mindjárt Debreczenbe jöttökör és látta tűzbejött, jökedvül huszárjait, ezt írta naplójába „En oly lágy hangulatban vagyok, ha bármi honit látok, hogy egy hegedű, egy cimbalom, de még egy dudu is elbájol és szinte könnyekig megindít... Igy kellene egy 30 ezer főből álló hadtestet egy nagy ütközet estéjén felüzelni, hogy a győzelmet kivívjuk: jó vezérelt mellett alig volna képes valaki annak ellent állni.” Ugyanezen idő alatt nem csak az eredeti magyar szokásokat tanulmányozta, hanem kötelességének tartotta a magyar nyelvet is tökéletesen elsajátítani. Császári katonai és megllett kora (32 éves) férfi léttére nem restelt lezúzni venni a magyar nyelvben a debreczeni ref. kollégium egy fiatal teológusától, Széll Györgytől, a ki mint Bárának érdemekben megöszült lelkése csak a minap halt meg. Debreczenben váltja fel Széchenyi lelkeben a kétségbeesés boruját a hit és remény derije. — A debreczeni magyar polgárságnak, a környéken lakó magyar parasztságnak és akkor még virágzó kis és közepnemességnek eredeti jó tulajdonai, romlatlan erkölcsi, inkább duzzadó életeréből, mint elaggott vérszegénységéből származó hibáiról reá Széchenyit az atyjától örökölt rezignációjának megváltoztatására. „A ki tudja, így végződik Kardos Albert cikke hogy Széchenyi, ez erős meggyőződéstől vezérelve, e lelkesítő hittől áthatva, mily munkát végzett hazája történetében, az nem fogja csodálni, ha Debreczen, a mely e hit és meggyőződés fölkeléséhez legnagyobb mértékben járult hozzá, részt kér a Széchenyi dícsőségéből, legalább annyit, hogy most, midőn Széchenyit országzszerete ünneplik, senki meg ne feledkezék e városnak és a benne lakó tiszta magyarságnak a legnagyobb magyar egész életére és politikai működésére kiható szerencsés befolyásáról.”

A tánczról.

— Csevegés. —

Láncz-Hornák Viktortól.

Azt mondják a pesszimisták: „A táncz nem való egyébre, mint alkalmul szolgálni arra, hogy a szép kisasszonyokat a mamák szemé láttára is — megöllelhessük.”

Igen csinos szofizma ez, mert kellemes dolgot ígér, de hát azért ne igen higyjünk neki. A táncz még mára is való.

Eltekintek attól, hogy a táncz valóságos „házasági kishirdető”, mert a táncz az, mely a legtöbb házaspárt összehozza. (Isten bocsássa meg ezt neki némely esetekben, mert mi nem bocsáthatjuk meg soha.) Nagyon sok tánczos pár lejtett már a sima parketrol Terpszibora karjain Hymen karjaiba, mert ez a két ókori, de örök-ifu kisasszony nagyon intim viszonyban van egymással.

Eltekintek attól is, hogy minő kellemes érzést kelt a táncz különösen a mulatságokban és főleg a mozgásban olyan szűken dotált leánysegregben. Szegény virágok, ök valóságos mostoha gyermekei e tekintetben a társadalomnak, miután otthon kell ülnök, legfeljebb sétálni mehetnek. De ennek meg az a malefizuma van, hogy halgatniok kell az — udvarlók ostoba fecsegéséért. Mert ostobaságot lehet elképzelni fiatal udvarló nélkül is, mig ellenben fiatal udvarlót ostobaság nélkül — soha.

Mint hogy pedig fiatal emberek társaságában lenni a leányok nagyon szeretnek — ostobasággal vagy a nélkül — erre legalkalmasabb a táncz, mert ennél a fiatal ur kénytelen befogni a száját, és nem beszél, csak néz. Már pedig sokkal többet ér egy tizes tekintet, mint akármennyi olyan mondas, hogy: — Kisasszony, képes volnék önért megállítani a napot!

Burgonyát kapálni, fiatal ember! ez okosabb foglalkozás.

Eltekintve, mondom, mindezekről, csak azt kell figyelembe vennünk, hogy csak a táncz tud kerekedni, finom, előkelő modulatokra, járásra, kelésre tanítani. Nemesak minden fiatal embernek, hanem minden fiatal (minden leány fiatal) leányunk tudnia kell tánczolni, még pedig szépen tánczolni. Ez a testnek bájos tartást, a modulatoknak plasztikai kerekedséget ad. Például milyen kellemes látvány, mennyire emeli a báját egy szépen lejtett valse, vagy az isteni csárdás. Ellenben nézzük meg azokat a „galuska-negyesekeket”, melyeknek „quadrille” nevét ily lehetne magyarrá fordítani: „neki menjek, ne menjek?” miután olyan bábeli zürzavar van, hogy a tánczolni tudókat is belegabajítja a tánczolni nem tudó.

Most alkalmuk van a debreczeni hölgyeknek és uraknak megtanulni a tánczot a maga valódi, vagy akár művészi formájában, mert városunkban telepedett le Oppermann Ferencz ballét mester. A „dreischritt” olavult formái most már a lomtárba fognak kerülni és helyöket elfoglalja az isteni sechschritt”, melynek nem tudása anyyi zavart okoz a tánczolóknak között.

Ugyanis, mint halljuk, Oppermann Ferencz, a debreczeni színház ballét-mestere, a kiválóan művelt és világot látott férfi fényes táncziskolát nyit előkelőknak számára, melyben a tánczról alapos oktatást ad. Ez hézagot pótoló intézet lesz városunkban. Ambar eddig is Alföldy ur sok igénynek megfelelő táncztermet tartott.

Oppermann Ferencz tánczitanítója volt Budapest a nép és nemzeti színháznak, egyik legelőbbkelő leánynevelő intézetnek, és a hudepesti hadet iskolának (mert a táncz tudása nélkül katonatiszt sem lehet egész ember.)

A debreczeni leányiskolában is meglöhetne honosítani az ilyen tánczitanítást. És azután:

Tunc est pulsanda tellus cum pedibus.

Napi hírek.

Tájékoztató.

A királyi táblán hivatalos órák a segéd és kezelő hivatalokban d. e. 8—12, d. e. 2—5 óráig tartanak. — Az írtató, kiadó hivatal és az írtató a felének felvilágosításokat ad hétköznapokon d. e. 9—11, d. e. 3—4 óra közt; vasárnapokon és ünneppnapokon d. e. 10—11 óra közt.

Nyilvános olvasóterem a kollégiumban nyitva van hétfőn, szerdán, szombaton d. u. 3—6-ig. — Anyakönyvtár a kollégiumban a közönségnek nyitva pénteken délelőt 11-től 12-ig.

Múzeum a kollégiumban nyitva van vasárnaponként d. e. 10-től 12-ig. — Nagy sétahangverseny vasárnap és ünneppnapokon d. u. 6 órakor a „Margit fürdő” nagytermében.

— Nyugalmozott törvényszéki bíró. Mászáros József a debreczeni törvényszék bíróját előrehaladott kora miatt, ö felsége saját kérelmére nyugdíjazta, ennek következtében, a kir. törvényszék elnöksége nevezett bíró a további szolgálat teljesítése alól felmentette, bírói minőségében tanúsított kiválóan hasznos s eredményes munkásságáért pedig neki legbensőbb köszönetét s teljes elismerését nyilvánította.

— Új jogtudor. Pally Bélát, Pally Miklós debreczeni orvos fiát, e hó 18-án avatták fel jogtudorrá a Kolozsvári egyetem-n.

— Jótékony czélú árverés. A debreczeni államvasuti indóházán október hó 15-dikén fogják elárverezni a helybeli szegények javára azokat a tarka kiállítás közéző ingóságokat, amelyeket feledékeny és siető utasok várótermekben, vasuti kúpkában hátrahagytak és érettek ekkor nem jelenktertek.

— Függettségi iródatiszta. A debreczeni kir. főügyészséghez Széki Jenő veszprémi kir. ügyész irnokot írda tiszté neveztek ki.

— Hullaszállítás. A tegnap elhunyt Farkas Lajos földbirtokos holttestét családja a szabolesmgyei Kenézlön lévő családi sírboltba szállíttatja; erre Simonffy Imre polgármester ma megadta az engedélyt s erről értesítette Szabolcsvármegye alispánját.

— Szüreték ideje a debreczeni szőlőkertekben. A kert-gazdaságok vasárnap állapították meg a szüreték idejét. A szüretelőt ugyancsak siettelik a regelenként napról-napra ismétlődő dér és fagy, melyek a szőlő bogyóját összefonnyasztják és a termés mennyiségére nagyon kedvezőtlen befolyással vannak. Egy szőlős gazdától hallottuk, hogy a fagy előtt szedett szőlőből jóval kevesebb mennyiség kellett ugyanannyi bor előállításához, mint a fagy után szedett szőlőből. — Általában a debreczeni szőlőkertek az idén gyenge termés adnak. A csapokertben például négy nyilas mindössze 500 liter bort adott; egy másik kertben olyan területen, mely ezelőtt 2400 liter bort termelt, az idén csak 859 litert szűrték. Szüretelésre ugyanis engedélylyel az idén sokkal többben élnek, mint máskor, mivel kiki igyekszik minél előbb beszűrni a peronospora és fagy által agyon silányított szőlőjét. A szüreték hivatalos idejét egyébb iránt a kert gazdák megállapítása értelmében a tanács következőleg hagyta jóvá: szeptember 29. 30 Csapokert; szept. 30. okt. 1 Új, Sesta, Hatvan utcai kertek; okt. 1—2 Tözsős, Varga, Postakertek; okt. 2—3 Vén, Kútös, Homok, Széchenyi, Téglás kertek; október 7—8 Csige és Boldogfalvai kertek.

— Hymen. Kleinfeller Károly — a Kutasi Imre könyvnyomdájának vezetője és körajzója — vasárnap délután f. hó 17-én jegyet váltott öz. Sipo Gyuláné urnóval.

— A honvédek hazajöttek. A városunkban állomásozó 3. honvédegyleget ma d. e. 11 órakor érkezett haza a nagyváradi hadgyakorlatokról. — Az ezredet a sorompónál Bolla Kálmán tábornok, Krausz Zsigmond 39. gyalogezredbeli ezredes, kíséretkkel fogadta. Megjelent ott Simonffy Imre kir. tanácsos polgármester, Boezkö Sámuel r. főkapitány, Körner Adolf tanácsnok, Zöld Mihály tb. tanácsnok és Király Gyula jegyző, Simonffy Imre polgármester a város közönsége nevében üdvözölte a hazajött honvédeket, akik a 39. gyalogezred zenekara zenéje mellett vonultak be a városba. Az ezredet a városháza mellett elléptették Bolla tábornok előtt.

— Elfogott szökevény. Turcsányi Pált a kir. ügyészség foglyát, a ki a múlt hónapban betegséget szinolvva a helybeli kórházba szállítottott és onnan éjjel egy másik beteg összes ruháit összeszedve — megszökött a budapesti rendőrség elfogta és erős fedezet alatt visszahálította a helybeli fogházba. Turcsányi több rendbeli lopással és betöréssel van vádolva és éppen ügyének tárgyalása előtt ugrott meg. azonban most rajta vesztett.

— Lovészet eredménye. Díjat nyertek a legjobb szökevényes Weszter István 1 drb. 10 francos aranyat legjobb mélylövessel Szűcs Károly 1 db. 2 fros tallért legfőbb körlevéllel Kovács Gyula 1 db. 1 fros tallért,

— Szabó tete a Csokor pokban elhagy rezzenből, szótatása véget Sorbonne nak birjuk a fiat francia fővá

— A ré Hajjánában ök szeretik e rendje és mód mulva arra a még sem volt pap elibe ment Folyton

— Eltekintek attól, hogy a táncz valóságos „házasági kishirdető”, mert a táncz az, mely a legtöbb házaspárt összehozza.

— Eltekintek attól is, hogy minő kellemes érzést kelt a táncz különösen a mulatságokban és főleg a mozgásban olyan szűken dotált leánysegregben.

— Eltekintek attól is, hogy minő kellemes érzést kelt a táncz különösen a mulatságokban és főleg a mozgásban olyan szűken dotált leánysegregben.

— Eltekintek attól is, hogy minő kellemes érzést kelt a táncz különösen a mulatságokban és főleg a mozgásban olyan szűken dotált leánysegregben.

— Eltekintek attól is, hogy minő kellemes érzést kelt a táncz különösen a mulatságokban és főleg a mozgásban olyan szűken dotált leánysegregben.

— Eltekintek attól is, hogy minő kellemes érzést kelt a táncz különösen a mulatságokban és főleg a mozgásban olyan szűken dotált leánysegregben.

— Eltekintek attól is, hogy minő kellemes érzést kelt a táncz különösen a mulatságokban és főleg a mozgásban olyan szűken dotált leánysegregben.

— Eltekintek attól is, hogy minő kellemes érzést kelt a táncz különösen a mulatságokban és főleg a mozgásban olyan szűken dotált leánysegregben.

— Eltekintek attól is, hogy minő kellemes érzést kelt a táncz különösen a mulatságokban és főleg a mozgásban olyan szűken dotált leánysegregben.

— Eltekintek attól is, hogy minő kellemes érzést kelt a táncz különösen a mulatságokban és főleg a mozgásban olyan szűken dotált leánysegregben.

— Eltekintek attól is, hogy minő kellemes érzést kelt a táncz különösen a mulatságokban és főleg a mozgásban olyan szűken dotált leánysegregben.

— Eltekintek attól is, hogy minő kellemes érzést kelt a táncz különösen a mulatságokban és főleg a mozgásban olyan szűken dotált leánysegregben.

— Eltekintek attól is, hogy minő kellemes érzést kelt a táncz különösen a mulatságokban és főleg a mozgásban olyan szűken dotált leánysegregben.

— Eltekintek attól is, hogy minő kellemes érzést kelt a táncz különösen a mulatságokban és főleg a mozgásban olyan szűken dotált leánysegregben.

— Eltekintek attól is, hogy minő kellemes érzést kelt a táncz különösen a mulatságokban és főleg a mozgásban olyan szűken dotált leánysegregben.

— Eltekintek attól is, hogy minő kellemes érzést kelt a táncz különösen a mulatságokban és főleg a mozgásban olyan szűken dotált leánysegregben.

— Eltekintek attól is, hogy minő kellemes érzést kelt a táncz különösen a mulatságokban és főleg a mozgásban olyan szűken dotált leánysegregben.

— Eltekintek attól is, hogy minő kellemes érzést kelt a táncz különösen a mulatságokban és főleg a mozgásban olyan szűken dotált leánysegregben.

— Eltekintek attól is, hogy minő kellemes érzést kelt a táncz különösen a mulatságokban és főleg a mozgásban olyan szűken dotált leánysegregben.

— Eltekintek attól is, hogy minő kellemes érzést kelt a táncz különösen a mulatságokban és főleg a mozgásban olyan szűken dotált leánysegregben.

— Eltekintek attól is, hogy minő kellemes érzést kelt a táncz különösen a mulatságokban és főleg a mozgásban olyan szűken dotált leánysegregben.

— Eltekintek attól is, hogy minő kellemes érzést kelt a táncz különösen a mulatságokban és főleg a mozgásban olyan szűken dotált leánysegregben.

— Szabolcska Mihály. Kinek verses kütete a Csokonai kör kiadásában már a napokban elhagyja a sajtót ma elutazott Debreczenből, szombaton pedig tanulmányai folytatása végett Párisba indul, ahol a híres Sorbonne nak lesz növendéke. — Igéretet bírnak a fiatal költőknek, hogy lapukat a francia fővárosból is több ízben fellekeri.

— A régi jó mód. Debreczenben történt: Hajdanában egy fiatal pár azt hitte, hogy ők szeretik egymást és egymásé lettek annak rendje és módja szerint. Azonban egy pár hó múlva arra a tapasztalatra jutottak, hogy még sem volt az jól elrendelve, hogy ők a pap elibe mentek.

Folyton civakodtak s bár jó módban éltek, a sok civakodás, huza vona, dacból való törés rontás annyira lepassztotta a szép vagyont, hogy bizony bizony most már agyag csuporból itták a reggeli kávé, holott az előtt sevrési porcellán csészéből itták.

Mint hogy a szegénység még a finomság eltoppítója, bizony megesezt, hogy a férj az asszonyhoz vágta az agyag bögrét és viszont egy ilyen dobálódzás alkalmával egyszerűen az asszony így kiált fel.

— Istenem, te Károly, mennyivel jobb volt az a régi mód, mikor — sevrési porcellánokat vagdalhattunk egymás fejéhez!

Ez a mondás annyira megtetszett a férjnek, hogy rögtön kibékültek.

— Posta rablási kísérlet történt f. hó 24-én este 7 órakor a N. Marja puzta közelében levő Kis-Marja és N. Kerek közti uton. Egyik nagy fa mellől ismeretlen tettes a küldönczre ráöltött s a golyó a koszi oldalát és a postaládát átfurva, a jobb oldalban megadta. A nyomozás erőiesen folyik, de még eddig siker nélkül küzd.

— Hejreigazítás. Lapunk tegnapi számában, tévedésből írtuk, hogy Chapon Károly vívómester havi 1 frt-ért tanít. Mert tanít ugyan, de nem egy forintért havonta, ami ugyancsak komikus lenne — hanem igenis tisztességes, mérsékelt árakért, amelyeket illetőleg nagyuj-utcai vívótermében készséggel szívesen felvilágosítással.

— Vilmos Lajos régi jó nevű vendég-lős, újonnan átalakított díszes éttermét tegnap nyitotta meg. A csinnal berendezett étterem csakugyan díszére válik városunknak, s nagy szükség volt rá, s valószínű is, hogy a közönség méltányolni fogja vendéglős áldozatkészletét s jó konyháját. A megnyitás alkalmából Vilmos ur a helybeli sajtó képviselőit bankettre hívta meg. A társaság körülbelül tízenegyet óráig maradt együtt. Természetesen a főszokt sem hiányoztak.

— A nagyerdei fürdő megnagyobbítottán, holnap reggeltől fogva a tisztelt közönség rendelkezésére bocsátatik.

— Ősz. Csöndes észrevétlenségben, mint a hogy melancholikus természetéhez illik, az őszi évszak itt. A hervadás és lemondás bájos szava ez, melyben a gazda csürje telisded tele meglik a nyár gyümölcseivel. A város nyári vándorai visszatérnek fészükbe, a kedves otthonba és fölpezsdítik a társadalmi életet. Még egy kasztnak érkezett e kiváló évadja: az őszi hangulatu poetáknak, a kiket a hervadás bája immár számos izeik megintelen inspirál a világ fájdalmas rimkek egész tömegére. A lapokból kiszorul e fürdői térszere és helyébe bebecsúzik az avar meg a falevelek zizegése, a mi régi újságolvasóra olyan hatást gyakorol, mint egyegy bemutatás a Kohn név: mintha már hallottuk volna valahol? De ezt a nagyjelentőségű évadot újságírói szempontból részletezzük, mi nyernünk véle legjobbat. A visszatérült társadalmi élet csak úgy ontja anyagát, ekepen napi kosztosunknak, ennek a nagy Molochnak nem kell szurrogatumokat is adni, mert a debreczeni társadalmi élet, friss sütetű mozgalmaiból is bizrást megéltük.

— A gyermek fosztogatók. Szabó Bálint és Kemény Lajos csavargó napszámokos Zöld István csapó-utcai lakos kis gyermekéről tegnap este 10 óra tájban a kabátot erőszakkal lehúzták. A rendőrség azonban a fosztogatókat elfogta s átadta az ügyésznek.

— Vigyázatlan kocsis. Csorba János posta kocsis ma reggel sebesen hajtott ki a posta ház udvaráról, aminek az lett a következménye, hogy Tisza Sámuelné kis leányát elütötte s a lányka lábfején könnyű horzsolást szenvedett.

— A magyar kirándulók Zagrásban minden zavaró incidens nélkül végezték el látogatásukat. Nem volt ellenük tüntetés; az igaz, hogy mellettük sem. Tegnapi délelőtt bejártak a várost, aztán villásreggeli volt Josipovácun, meleg hazgu toasztokkal s Francisci tartománygyűlési alelnök éltette a magyar nemzetet, gr. Zichy Jenő viszont a horvát nemzetet. A diszlakoma Zagrásban volt s részt vett benne gr. Klauen-Hédervary Károly bán is. Itt is volt sok felkőszüntés. Amrns polgármester, a bán, Crukovics képviselő a vendégeket és a magyar nemzetet, gr. Zichy Jenő, Mudrony Soma. Herich Károly a horvát bánt, nemzetet, sajtót éltették. A lakoma után a polgármester öt tagu küldöttség élén megköszönte gr. Zichynél a magyarok látogatását. A kirándulók egy része tegnap este, másik része ma reggel indult haza felé.

— Szoboszlai hírek. Az állami adóterében a városi adóhivatalnál több folyt be 25 000 frtnál. — Népese dédés. Augusztusban született 29 fiú és 31 leány, meghalt 22 fiú és 19 nő, — a szaporulat tehát 7 fiú és 12 leány, összesen 19. Házasságra lépett 1 pár. — Az iskolai téren a fuortokutvizét vegyelemez-

te már a budapesti országos vegyikísérleti állomás. A víz tökéletesen egészséges és jó alig számba vehető osekély szerves anyag van benne. — A kuthoz szükséges szivattyú is megérkezett. — A tüzoltó laktanya felépítése szépen halad. Az épület már fedél alá van véve; a hét folyamán egészen készen lesz.

— Biharmegyei hírek. — A páczakerdés kísérlet megint Nagyváradon. A kórház szervezete készítésével megbízott küldöttség, melynek tagjai pedig tulnyomó számban reformátusok, azt javasolja, hogy a biharmegyei közönségben ápolókul apácákat alkalmazzanak. — Ezt Biharmegyei törvényhatósági bizottsága októberi gyűlésén fogja tárgyalni. Hírlapokban már is foly a harc e felett. Új huszárkó mennek Nagyváradra. A 16. cs. és kir. huszárezred keret parancsnokságának Nagyváradra helyezését a hadügyminiszterium helybenhagyta. Ez ezezből egy század megy Nagyváradra már decemberben állandó tartózkodásra. — A nagyváradai áruaktárnak mult évi nyeresége mindössze 3697 frt volt, amiért osztalékot nem is fizetnek. Kényeszerházasságok. Ifju Rimler Károly főkapitány egy aradmegei főszolgabíró példáját követve, összeírta a városukban vad házasságban élő párokat és kényszeríteni fogja őket a pap áldásának kikérésére. — Székelyhidon az értelmiség vadász társaságot alakít s már elkérte mintául a nagyváradai hasonló társaság alapszabályait; az ügy élén Kovácsnay Marcell főszolgabíró áll.

Gyászrovat.

Öz Dalm Károlyné urnó elhunytáról értesülünk igaz részvétellel. A régi időknek nemes asszonya, ki a salomban magas műveltsége, a gazdálkodásban fáradszathal kitartása által tünt ki, kinek egyetlen cselja volt életében boldogítani családját, segélyt nyujtani a szegénynek, vigaszt a szomorúknak hunyt el a boldogultban. Mint anya, mint nő, mint vallásának hitbuzgó tagja, mint az irodalom, művészet lelkes pártfogója, mint derék honleány, ismerősei és tisztelői emlékeztében sokáig élni fog. Férjét, Dalm Károlyt, kit a debreczeni szabadlövőpártnak volt buzgó elnöke, két évvel ezelőtt vesztette el. Bánatos családjá az alábbi gyászjelentést adta ki a szomorú esetéről: Mély fájdalommal tudatjuk szeretett jó anyánk, illetve anyóánk és nagyanyóánk öz. M é h k e r e k i D a l m y Károlyné született Kund Teréziának életének 69-ik évében, hosszas szenvedés után, a mai napon reggeli 2 órakor bekövetkezett csendes kimúlását. Szeretett halottunknak földi részei, október hó 1-én délután 3 órakor, a Tekey-utcai 2175-dik számú háztól, az ev. ref. hitvallásának szertartása szerint tartandó rövid ima után fognak a Czegléd-utcai temetőben örök nyugalomra tétetni. Mely végítességtételle a boldogultnak rokonait, barátait s ösmerőseit bánatos szívvel meghívjuk. Debreczen, 1891. Szeptember hó 29-én. Dalm Kálmán gyermekei: Tibor és Barna. Dalm Teréz, férje Varga Ferencz, gyermekei Irén és Elemér. Dalm László és Husz Sándor. Béke lengjen hamvai felett!

— Gyászjelentés. A következő gyászjelentést kaptuk: Öz. Farkas Lajosné szül. borosjenői Róz Zsuzsina a maga és rokonok, névszerint: az elhunyt ösese: Leéki és Kenézli Farkas Ferencz és neje dévaványai Halassi Ida, továbbá: az elhunyt sógora nagy-szaltnai br. Fischer Gusztáv és neje nisevic Dobrai Dobranyk Etelka és ezeknek gyermekei és számos rokonok nevében, mély fájdalommal és megtört szívvel jelentik forrón szeretett férjének a jó rokonok Leéki és Kenézli FARKAS LAJOS földbirtokosnak folyó évi Szeptember 27-én éjjeli 12 órakor, életének 78-ik, boldog házasságának 52-ik évében végelgyezésben történt csendes elhunytát. A drága halott földi részei f. hó 30-án d. u. 4 órakor fognak a róm. kath. egyház szertartása szerint a szent-anna-utcai 2550. sz. Brunel háztól, a szent anna utcai sírkertben örök nyugalomra tétetni. Az engesztelő szentmise áldozat a helybeli róm. kath. egyháznál okt. hó 1-én d. e. 9 órakor, a kenézli kegyuri egyháznál pedig Október hó 12-én d. e. 9 órakor fog az Egek Urának bemutatattani. Áldott legyen örökre emléke.

Kereskedelem.

A vasárnapi munkaszünet. A fővárosi kis kereskedők közül sokan gyűltek össze vasárnap értekezletre, melyen a vasárnapi munka szünetéről szóló törvénynek rajuk vonatkozó rendelkezései ellen indítottak mozgalmat. Különösen ama részt találják sérelmesnek, amely azt rendel, hogy üzleteiket délelőtt 10 órától kezdve kötelesek zárva tartani; és óhajtják hogy a vasárnapi munkaszünet d. e. 10 óra helyett 12 órakor kezdődjön és másnap reggeli 5 óráig tartson. Indítványoztatott az is, hogy a mozgalomba a debreczeni, szegedi, aradi kolozsvári s már nagyobb vidéki kereskedők is vonassanak be, akiknek ugyan aligha hiszünk, hogy lenne panaszra okuk, mert máskülönbén már eddig is saját iniciatívájukból is, igyekeztek volna bajaik ellen orvoslást nyerni.

Kereskedelmi tárgyalások. Az Ausztria-Magyarország, Németország és Olaszország

közt Münchenben folyó tárgyalásokban ismét szünet állt be, melyet az illető kormányok meghatalmazottjai újabb utasítások beszerzésére használnak fel. A tárgyalások eredményéről eddig csak annyi szivárgott ki, hogy már az anyag második olvasását is befejezték, de számos pont függőben maradt, a melyre nézve újabb utasításokat kérnek a megbízottkormányuktól. Olaszország ugyanis kedvezőtlen gazdasági helyzetére hivatkozva, nagy engedményeket kíván, melyeket a többi megbízottak eddig meg nem adhattak. A különbözőzetek azonban nem olyanok, hogy azokat végre is kiegyenlíteni nem lehetne, annál inkább, mert a tárgyalások eddig igen kedvező mederben folytak.

Színház.

Leltározás. Szepessy Gusztáv elnöklte alatt Telegdi László volt színházi felügyelő és Tikos Imre városi mérnök urakból álló küldöttség szorgalmasan folytatja a város tulajdonát képező és több ezer darabból álló színházi felszerelések leltározását, a melyet Leszkay András szinigazgatónak lesznek át adandók. A ruhatár, könyvtár és hangjegykár leltározásával már készen vannak.

Sport.

Agaraszat Berettyó-Ujfaluban. Folyó hó 24-ikén — csütörtökön — Szunyogh Lóránd főszolgabíró és Fényes Lajos földbírtokos próba agaraszatot rendeztek a B-Ujfalutól Derecske felé terjedő mezőségen. Ott voltak: Szunyogh Lóránd, Fényes Lajosné, Fényes Mórincz, Strasser Alfréd, Fényes Irén és Olga, Wertheimstein Aranka, Rózsika és Sarolta, Jakab Gizella, Fényes Szeréna és Margit. A férfiak közül: Szunyogh Lóránd, Szabó Ferencz, Fényes Lajos, Szilágyi Jenő, Fráter Barna, Strasser Alfréd, ifj. Tisza Kálmán, Teleszky János, ifj. Mórincz Pál, Tardy György, Csánádi Jenő, Leitgeb Imre és Fényes Jenő. Csakhamar kezdetét vette aztán a hajítás három csoportban. Az első csoportban Fényes Lajos Lepkéje és Czigánya, Leitgeb Imre Hajnalka, a másodikban Szunyogh Lóránd három agara: Ficska, Dáko és Hirtelen. A harmadikban pedig Leitgeb Imre Jumjuma és Vésésje, Tardy György Urjia kergették a nyulat s sikerült is mindegyik csoportnak egy-egy tapsifülest kézrekeríteni. 11 óra után kedélyes villásreggeli volt a szabadban, majd délután 2 óra körül az egész társaság bevonult a faluba s egy részük Szunyogh Lóránd, a másik részük Fényes Lajos vendégszerető házána útj elbédhez. Este 9 órakor társas vacsora volt a nagyvendéglő dísztermében.

A vivás tölti ki az uszás és kocsolyázás sasonja között az időt igen sokaknál; amint hanyatlak a nyár és beköszöntenek a hűvös esték, akkor már egymásután nyílnak meg a vivótermek, melyeknek mesterei a nyáron át rendszeren a vidéken terjesztik az aczélpenge kultuszát. A mi vívómesterünk: Chapon Károly is megnyitotta nagyuj-utcai vivótermét, s a nyári szünet után ismét cseng és szikrák hány az egymásra csapó aczél, a gyönyörű, férhas gyakorlat folyik tovább lelkesen, vigan; okosan teszi, aki kardot vesz a kezébe: karaktere, egészsége, föllépésének eleganciája egyaránt hasznát látja. Vívómesterünknek minél több tanítványt kívánunk — már csak azért is, mert rendszeren a jó vivők szaporodásával egyenes arányban fogy a krakelerek száma.

REGÉNY-CSARNOK.

Egy becsületes asszony története.

— Regény 1 kötetben. —

Írta: R. P. O. 89.
(Folytatás.)

— Az a borzasztó alávalóság örüllté tesz, és hevesen sirt a haragot, a megvetéstől, a csalódástól egyaránt. Nem lehet, hogy halálos gyötrelmek között vonzolja tovább a megalázó bilincseket a vártalan, lesújtó bonyodalom után, — mely az elveteműt, romlott és annyira sülyedt férfit hoz köti.

— El innen, nem akarom többé látni, gyűlölöm, megvetem, mindazon szenvedéseikért, megalázásokért, melyekkel kérelhetetlenül feldulta egész ifju életemet. Oh! én szerencsétlen, nincs számomra többé sehol vigasz, biztató remény, minden halva, tört roncokban hever körültem, s a hajó elmerül utolsó romjaival, kiáltá a tulajdonságától döbbenésből fölészmált s a lelketlen valótól gyötört nő.

Oh! anyám, ki szerettél tisztán, nemesen, s ki most a tuvilágból látod szétzavart, tönkretett leányod örületet, elemészto k szenvedéseit, vgy fel magadhoz. A megrendítő dráma a siralmas bevezető rész után a forduló pontjához ért és gyors végfejlődése csak a halál lehet. Oh! mennyire szenvedek. Az elátkozott pokol minden kínzatásával zethasogatja a fájdalomtól elborult, letiprott lelkemet. Oh! segítség. Nem bírom el.

A földig alázott nő elszenvesztő elemén táris hallucinációja közbe besötétült a szoba, míg nehéz kába agya még egyre a szabadító menekvést kereste tébojító kínolásából. Feldult volóját szertelenül égette a szenvedés láza, szörnyű nyomorában folyton egy ösztökölő eszme lebegett megriadt szemé előtt, melytől eleinte szabadkozni látszott, de végre is eltökéltség villogott fel színtelenné vált arcán.

Mohó lázassággal megnyomta a villanyos csemegetőt s a menten belépő komornának megparancsolá: hogy adja elő köpenyét aztán siessen bérkocsi után.

A sürgetőző parancsra a komorna meg-hökkent, urnője tompa, rekedt, majd élesen-víto hangjából azt következtette, hogy eszmélete össze zavarodott. Remegve elképedve, közeledett feléje anélkül, hogy megkönyödésében a kapott parancsot teljesíteni igyekezne.

A máskor oly szelid Marceline toporzékolva reá rivalt s újból követelte gyorsan a kocsi.

Amint az elálmélkodott komorna magára hagyta keserű megvetéssel sebbel lobbol fel kapta a hitvány Dalila szemérmetlen levelét, hevénnyében, reszkette, gúrcös zogogás között néhány sort írt meg rá, s aztán sietve borítékba helyezte, lepecsételte, nehogy az avatlatlan kezekbe kerülhesen.

Mikor ezzel elkészült felszarítá könnyeit, tüstént magára rántotta köpenyét, fejére sűrű fátólyt kötött s ideges reszketéssel a kijáratnak tartott.

(Folyt. köv.)

Közgazdaság.

A lótenyésztés Biharmegyében. A biharmegyei gazdasági egyesület minden utat felhasznál arra, hogy a megyében a lótenyésztést emelje. Tudvalevő ugyanis, hogy Bihar-megye állattenyésztésében még a nem rég mult időkben is a lóállomány nagyon szomorú kritikára nyujtot alkalmat. Szarvasmarha, sertés messze földön ismertté tette a biharmegyei gazda birtét; de bizony a lovakról egy két régebbi nemesebb tenyésztőt u. m. Tiszát, gr. Stubenbergert stb. leszámítva nem sokat hallott a világ. Különösen pedig a nép, a különben szorgalmas és vagyonos biharmegyei magyar nép kezében nyomorúságos volt a lótenyésztés E hiányon törekszik segíteni a b. megyei gazdasági egyesület néháy év óta minden téren, lódíjjazások, lóversenyek rendezése, csikótelepek létesítése által és buzgalommal fokozza a lótenyésztés tagadhatatlan emelkedése és fejlődése. E czél vezette a gazdasági egyület, midőn értékesebb lovak számára évenkénti lóvásár tartatást határozta el. E lóvásárok első kezdete a f. hó 19 és 20-ik napján folyt le.

E vásáron mintegy harmadfél száz jó minőségű ló vezetettet elő részint kettős s négyes fogatokban, részint nyereg alatt; s ezek között voltak kitünő fogatok és paripák honi és külföldi vevők is voltak kelő számmal és hogy ennek dacára nem fejlődött ki kellő forgalom, ezt részben a kezdet nehézségének, részben annak tulajdonitja, hogy a vásár eszméje kissé későn nyert életet és a tenyésztők eladó lovaik javát tavaszot kezdve eladogatták s vásárra leginkább olyat hozhattak, melyek vagy nem voltak tulajdonképen eladók és így igen magas áron tartottak, vagy az eladottak selejje voltak, s így nem voltak piaczképesek. Remélhető azonban, hogy a gazda e kezdetből látva, hogy a kitünően rendezett vásárra vevők jönnek s lovaikat itt kényelmesen bemutatathatja jól eladhatják — jövőre erre tartogathatják eladó lovaikat — és így az ideit kezdet szép eredményel járuland hozzá ahhoz a törekvéshez, melyet a biharmegyei egylet a lótenyésztés emelésére kifejt.

Mésvásár. A budapesti kereskedelmi muzeum igazgatósága a magyar országos méhészeti egyesület kérelmére az idén is megengedte a városligeti ipar csarnokban a mésvásár megtartását. Nem fognak ugyan oly nagy helyet kapni, mint a mult évben, mert az agyagkiállítás minden rendelkezésre álló helyet elfoglal, de azért az igazgatóság mégis csak szorított a méhészeknek is egy kis helyet. Kisebb lesz tehát a kirakat, mint a mult évben volt, a mi azonban nem zárja ki azt, hogy az idén jobb üzletet csináljunk mint tavaly. Hely lesz azért elég a raklárkban a készlet számára, a honnan az eladott árut folyton pótolni lehet. Vevőkre is van kilátás, mert a muzeumot a kiállítás végett folyton látogatja a közönség, a mely között egyre szaporodik a mézőgyasztók száma és már is kérdősköndnek a már megszokott őszi mésvásár iránt.

Főszerkesztő és kiadó laptulajdonos:

Vértési Arnold.

Felelős szerkesztő: Vértési Gyula.

MED. UNIV.

Dr. SICHERMANN ADOLF

az összes gyógytudományok tudora

Massage gyógygymnastikai és orthopádiai (testgyógyászati)

rendelő helyisége: Debreczen Nagyuj u. 1708.

Rendelés egész nap. — Szegényeknek vasárnap délelőtt 8-10-ig ingyen.

KATZ HERMANN

regi üzletében (főpiacz Csanak-ház)
az összes

férfi, fiu és gyermekruha
öltönyök

átköltözés miatt
hámlatos jutányos árban kaphatók.

Naponkint érkeznek raktárra

szébbnél szébb újdonságok a közelgő
őszi idényre u. m.

Divatos női ruhaszövetek,
keskeny zsinór és tolldíszek,
fekete divatkelmék.

SZINES SELYMEK.

mosó velezek.

Téli Himalaya kendők.

Különös szép választékban.

SZŐNYEGEK,

butorszövet függönyök,
ágy és asztalterítők,
melyeket igen olcsón és szabott árakon
ajánlunk a n. é. vevő közönségnek.

Szabó Lajos fia

Debreczen, Rózsátér.

ad. 15813 P.
1891.

Árverési hirdetmény.

A „Tisza” biztosító társaság csődtömegének mintegy 514,000 és 14,000 forint névértékű, itt a központban kezelt összes követeléseit a csődhitelezők közgyűlésének 3/891. választmányának pedig 16/891 szám alatt kelt határozatához képest folyó évi Október 7-én, délután 3 órakor a helybeli királyi törvényszék pertára előtti tárgyaló teremben alóírott bírósági kiküldött közbejöttével tartandó árverésen a legtöbbet ígérőnek azonnali készpénz fizetés mellett elfognak adatni.

A követelések jegyzékei s az árverési feltételek piacz utcán 1824. szám alatt az emeleten levő irodában tömeggondnoknál addig is megtekinthetők.

Debreczen, 1891. Szeptember 23.

Török Péter
bírói kiküldött.

HIRDETMÉNY.

A máramarosi három sóbánya — valamint a szigeti sószállító hivatal 1892. évi gabona szükségletének beszerzése czéljából, folyó 1891. évi október hó 15-én alóírott m. k. főbányahivatalnál, írásbeli ajánlatok alapján árlejtési versenytárgyalás fog tartatni.

A máramaros-szigeti magtárba szállítandó 1892. évi gabonaszükséglet a következő:

Buza	3.800 m.mázsa
Rozs	1.200 „
és Tengeri	2.500 „

Vállalkozók felhívának, hogy 50 kros bélyeggel ellátott írásbeli zárt ajánlataikat, megfelelő 10 %-töli bánatpénznek készpénzben, vagy az államkincstár által elfogadhatónak nyilvánítt értékpapirokban leendő melléklése mellett, — mely utóbbi a tőzsdei árfolyam szerint 10 %-töli leütésével számítandó, — a kitűzött árlejtési nap délelőtti 11 órájáig alulírott m. kir. főbányahivatalnál nyujtsák be.

Kellő bánatpénzzel el nem látott, vagy az árlejtés tartama alatt azzal ki nem egészített ajánlatok nem fognak figyelembe vétetni.

Az árlejtési és szerződési feltételek alulírott főbányahivatalnál, a M.-Szigeten székelő m. k. bányaszámvevősnél, a nagykarolyi, debreczeni és kassai m. k. pénzügyigazgatóságoknál, a szatmári és a beregszászi polgármesteri hivataloknál, valamint a tiszaujlaki sóhivatalnál betekintheők.

M. kir. főbányahivatal.

Szlatinán, 1891. szeptember 23-án.

ÉRTESÍTÉS.

Van szerencsém a t. építész urakat, valamint a n. é. közönséget értesíteni, hogy üzletemben

a legkitünőbb gyártmányu

AGYAG és majolika kályhákat

bevezettem és egy nagyobb szabásu felállított mintakályha- valamint készlet-raktár fölött rendelkezem

Tekintve, hogy gyárosom a legügyesebb és legmegbízhatóbb kályhaszerelőjét bocsájtotta rendelkezésemre, azon kellemes helyzetben vagyok, hogy t. vevőim igényeinek tükéletesen megfelelhettek.

Midőn a t. építész urakat és a n. é. közönséget

AGYAGKÁLYHA RAKTÁROM

megtékinzése czéljából tisztelettel meghívom, egyuttal felhívom b. figyelmüket

legdusabban felszerelt

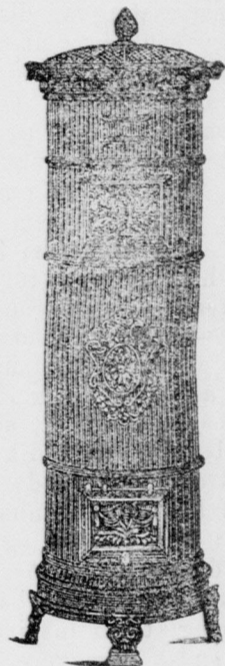
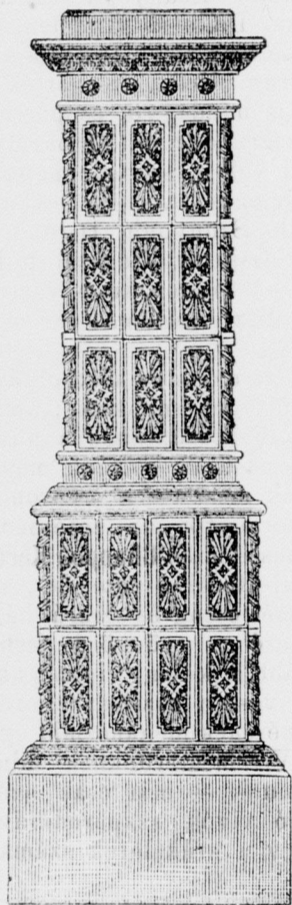
vaskályhara kárára mra f, szén és koaksz fűtésre.

KÉPES ÁRLAPOK BÉRMENTVE.

Tisztelettel

TÓTH GYULA

előbb TÓTH LAJOS és TÁRSA, DEBRECZEN, VÁROSHÁZ SARKÁN.

Női divat terem.

Kunz Lószef és Társa

özégnél
DEBRECZEN,

Van szerencsénk a n. é. hölgy közönség becses tudomására hozni, hogy a jelen

őszi és téli

évnadra a

legujabb divatkelmék

dusválasztékban raktárra érkeztek,

melyekből kívánatra saját ujonnan berendezett divattermünkben

női öltözékeket

minden igényeknek megfelelően szakképzett erők által izlésteljesen és jutányosan állítatunk elő.

Vászon kész fehérnemű és szőnyeg

nagy raktárunk

Menyasszonyi kelengyék

kiállításához teljes választékot nyujt.

A Debreczeni Ellenőr könyvkötészetében

mindenféle diszes és egyszerű

KÖNYVKÖTŐI munkák

gyorsan, pontosan és jutányos árban elkészítettnek.

Szerkesztő
Széchenyi-utca
keres
Hiro
előzetési pénze
valamint a
minden közl
Bérmenttel
XVII
AZ
Sok
uj évnegyed
kel akarnán
Deb
dobjával, ha
Büs
év végén ti
közönség ro
igyekeztek
Nem
mind az öt
cikkeknek
kérdésekben
álnév alatt
han
igérjük, hog
különyei eg
S m
érdekeit kép
érdekes esen
kielégithess
Poli
szellem terje
Pár
elveinkért k
Tiszta és a
— s minden
a valódi sza
Ez
nemzet felvi
haza javát,
Tár
szinononon
A k
kedelem. Na
érdekesen, s
magán do ga
ságot mindé
Lapu
zetési ára :
Min
nik meg a
Elő
szembeu.
Vérte
a „D.
A „Debre
A papa
Szemé
csinosan bu
Az asztaln
A kis fiu a
Férj.
den oda ny
nagyon jó.
Nő.
meg, ha jó
Férj.
Nő. S
Férj.
hiszen tudj
teszek.
Nő. N
Férj.
Nő. S
is lesz soh
Férj.
lenem.
Nő. T
az önöknél
Férj.
Nő. M
mindent.
Férj.
bad kéren
Nő. K
délután Kö
vén, hogy
jól tudták
pestre s ne
héten.